

Nr.12/1074/V metai. Die p h o l z ,1949.1.17 d.

Taikos pasitarimai Rodos saloje vyksta sėkmingai

Rodos saloje, JTO Palestinos tarpininkui dr. Ralph Bunche pirminin-
kaujant, taikos pasitarimai tarp Egipto ir Izraelio vyriausybių vyksta
sėkmingai, kaip vakar pats dr. Ralph Bunche pareiškė spaudos atstovams.

Šie pasitarimai gerame ženkle prasidėjo jau penktadienio vakare, nes
Egipto ir Izraelio vyriausybių atstovai išipareigojo susilaikyti nuo
bet kokios agresijos. Šiuos patikėjimus abu partneriai davė per nirma-
sias penkioliką minučių.

Antroji pasitarimų diena taip pat praėjo optimistiškoje nuotaikoje.
Kaip Palestinos JTO tarpininkas dr. Ralph Bunche praneša, antrąją dieną
pažymėtina tai, jog Egipto vyriausybės atstovai, nors buvo visaip tikėta-
si, į pasitarimus atvyko su visiškais įgaliojimais tartis taikos reika-
lais. Antrąją pasitarimų dieną dr. Ralph Bunche iškėlė reikalą, kad tai-
kos pasitarimai būtų išplėsti ir į kitas arabų valstybes. JTO Palestinos
įgaliotinio atstovai išvyko į Transjordaniją, Siriją ir Libaną.

Kabineto krizė Graikijoje

Šeštadienio numeryje pasitenkinę trumpa informacija apie Graiki-
jos ministerio pirmininko ketinimą atsistatydinti, šiandien ją papildome,
pranešdami, kad Graikijos min. pirmininkas Tsaldaris tikrai atsistatydin-
o. Graikijos karalius paaiškino, kad per 24 val. būsiąs sudarytas ministe-
rių kabinetas iš dešimties partijų. Karalius atmetė Tsaldario pasiūlymą
sudaryti koalicinį ministerių kabinetą iš keturių partijų atstovų. Kaip
korespondentai praneša, tarp vadovaujančiųjų politikų esama didelių pri-
cipinių skirtumų. Karaliaus manymu, naujai sudarytasis dešimties partijų
koalicinis ministerių kabinetas turėtų armijai įrodyti, kad jis ją pala-
ko.

Ir Turkijoje vyriausybės krizė

Dėl ūkinės vyriausybės politikos kritikos atsistatydino Turkijos
ministerių kabinetas. Naująjį ministerių kabinetą sudarė Turkijos tau-
tinio susirinkimo vicepirmininkas. Kaip pranešama, naujasis Turkijos mi-
nisterių kabinetas suideda iš jaunųjų viduriečių politikų.

Komunistai užėmė Tientsiną

Didelis šiaurinės Kinijos uostas Tientsin šeštadienį pateko kom-
unistams. Kaip korespondentai praneša, imant Tientsiną, komunistai paėmė
nelaisvėn ir Čankaišeko kariuomenės generolą, kuris gynėsis šiame bare.
Šiuo metu vyriausybei liko tik Nankingas, kuris taip pat yra komunistų
apsuptas. Nankinge šiuo metu diskutuojama dėl komunistų statomų sąlygų
taikai sudaryti.

T r u m p a i i š v i s u r :

= Pietinėje Afrikoje tarp hindusų ir negrų įvyko kruvinių susirėmimų. T-
to, kai buvo pranešta apie negrų vaiko nužudymą. Negrai/zulusai/ pradėję
pulti ir plėsti hindusų krautuves. Vakare buvo pranešta, kad šie neramus-
mai lyg ir užsibaigę. Per tris dienas per neramumus žuvę 85 žmonės.

= Vakarų Unijos gynybos štabo viršininkas feldmaršalas V. Montgomery
vakar atvyko į Haagą ir turėjo pasitarimus su Olandijos gen. štabo vir-
šininku. Korespondentai sako, kad tai esąs Montgomery neoficialus pasi-
matymas susidaryti vaizdai apie esamą padėtį.

= Londone šią savaitę bus baigtas parengti okupacinis statutai. Pytoj
Londone tuo reikalu susirenka pasitarimų D. Britanijos, Prancūzijos ir
Jungtinių Amerikos Valstybių kariniai atstovai.

= Britų karinis gubernatorius Vokietijoje praneš, kad šiemet kovo mėn.
1 d. baigiasi terminas valstybėms prašyti išduoti vokiečių karo nusikalt.

= Iš Varšuvos pranešama, kad už pagrindžio veikimą aštuoni lenkai nu-
teisti mirti, o 25 asmenų - kalėjimui. Vienas lenkas nuteistas kalėjimu
už tai, kad juokėsis iš žydo.

= JAV jūros kariuomenės ministeris pareiškė, kad reikalingi tolimesni
kreditai JAV laivynui sustiprinti.

= Europos atst. reikalams JAV pasiuntinys Harriman vakar išvyko į JAV.

Koncertavo "Aušrinės" kvartetas

Mūsų stovyklos meno vadovas, turbūt, sau ramiai užmigo ant "lauro". Jis kuris laikas stovykla neturėjo jokių meninių impregijų. Bet štai, iš tolo mums mirktelėjo "Aušrinė". Ji, kaip žvaigždė, gyvybės apraiška, mirksi erdvėje, sakytumai tikrai erdvėje, nes ji pasikėlusį aukščiau stovyklos kasdieninių reikalų, aukščiau visų mūsų, neduodama mums užmigtį pavargusiųjų miegu. Kai kiti užsispyrę rūpinasi tik vien kasdieniais reikalais, laukdami emigracinių blankų, leisdami plaukams pražilti, skaičiuodami išvykimo perspektyvas, penkių vyrų dėka stovykla buvo paimta ir pagrindinai sujudinta. Penkių vyrų dėka stovykloje išaugo naujas meninis vienetas. Gausiai pildyta stovyklos salė savo įvertinimo žodį jau tarė koncerto vakarą. Nebereikalo mergaitėms kvartetininkams šaukė: "Vyno! Vyno!", bet "Vengrijos vyno"/L. Bervicko muz./koncertininkai nekartojo. Jie bisui davė visai naujų ir daug nes tiek publika reikalavo/ dainų. Taip neseniai pradėjęs dirbti kvartetas tikrai pasiekė gražių laimėjimų. Jau ir daug iš dainininkų reikalaujantis publikos dalyvis "Aušrinės" kvartetui turės pripažinti, kad šis yra pakankamai susidainavęs, gerų balsų ir gausaus repertuaro. Ypač vertingi tie koncerto numeriai, kurie yra tikrai kvartetui parašyti, praskambėjo puikiai. Tobulėjas yra ir A. Čaplinskas savo solo numeriuose. Jie kurie seka jo balso vystymąsi ir dainavimo techniką, yra vilties iš jo dar daugiau susilaukti. O Pr. Zaranką puikiai galėjome "paskolinti" Osnabruoko operai, kad nusivylusiam Alfredui padėtų "išvežti" savo partiją. Geri ir kvartetui vertingi yra Liudas Venclova ir Valentinas Liorentas. Girdėti, kad Pranas Zaranka studijų reikalais netrukus žada išvykti. Yra pavojaus kvartetui irti, tačiau būtų gaila, jei jis suirtų. Tačiau, žinant "Aušrinės" dirigento ir kvarteto vadovo Mykolo Liuberskio užsispyrimą lietuviškos dainos labui, reikia manyti, jog kvartetas gyvuos...

Šiuo metu, kai už kiekvieną piršto pajudėjimą prantame žiūrėti atlyginimo, į meno, dainos pasišventėlius kai kas gali žiūrėti kaip į kokią anachronizmą. Tačiau, jei dar kai kas mūsų šių dabar nepakankamai įstengia suprasti lietuviškosios dainos darbuotojų veiklą, tai jos reikšmę supragalbūt pervelai, tada, kai gaudami tyrumų priedą, iki gerklės būsime pertekę fiziniai, bet dvasiniai išsiilgsime to mus jungiančio veiksnio, ir per erdvę vienas kito nesusišauksime.

Džiugu, o kartu ir graudu, kad ir šis meninis kolektyvas kada nors turės suirti, nes čia viskas suirs, kai masiniai pajudėsime užjūriuose. Tačiau kol tai įvyks, mokėkime pasidžiaugti ir didžiuliu tuo, ką turime.

S.N.

Lietuvių kalbos reikalai/tosinys/

Degtukas, ne: sierčikas, čerčikas, zapalka – vok. Streichholz, rus. спи́чка, ukr. сі́пчик, lmk. zapalka.

Žadintuvas, ne: budilninkas – vok. Wecker, rus. будильник, ukr. будильник, lmk. budzik. /b.d./

Kitos naujausios radijo žinios:

= Iš Londono pranešama, kad D. Britanijos, Prancūzijos, JAV ir Benelux valstybių atstovai susitarė Paryžiuje dėl smulkių vakarinių Vokietijos sienų pakeitimo. Kaip pranešama, šie pakeitimai tėra tik provizoriški, kada gi savaimė suprantama, jog galutiniai sienų reikalai bus nuspręsti per taikos su Vokietija sutarties pasirašymą.

= Britų užsienių reikalų ministerijos kalbėtojas perspėjo šiuos sienų pakeitimus laikyti galutiniais, taip, kaip viename Londono rytiniame laikraštyje buvo paskelbta. Užs. reik. ministerijos kalbėtojas pabrėžia, kad šio laikraščio žemėlapis esąs neteisingai atvaizduotas.

Pranešama, kad šis provizioninis sienų pakeitimas padarytas, galbūt, daugiausia dėl muitų kontrolės, o ypač dėl sėkmingesnės kovos su juodąja rinka.

= Pereitais metais amerikiečių muitinės konfiskavo New Yorko uosto ribose narkotikų 5 milijonų dolerių sumai.

= Sumažinus pašto persiuntimo tarifą, buvo laukiama sumažinant ir telefonų tarifą. Dabar Paštų Valdyba praneša, kad ryšium su didelėmis išlaidomis paštų atstatyme telefono tarifas nebus sumažinamas.

= Vokiečių kriminalinė policija praneša, kad amerikiečių zonoje areštuotas vokiečių, kuris pagalvinio mokesčio iškeitęs 4000 DM už neįgyzistuojančių asmenis.